



Broj: 12/1-19- 7451 /26
Tuzla, 13.03.2026. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno:	18 -03- 2026		
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/19	-02-	58	26

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament Federacije BiH
Predstavnički dom
n/r predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamenta FBiH

PREDMET: Informacija, dostavlja se,-

Vezano za Vaš akt, broj: 05/1-02-58/26 od 18.02.2026. godine, kojim tražite od nas odgovor na zastupničko pitanje koje je postavio Admir Čavalić, zastupnik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH, a koje se odnosi na postojanje Operativnog plana upravljanja invazivnim vrstama flore i da li se planira raditi na istome, ovim putem vas obavještavamo o slijedećem:

Tuzlanski kanton nema Operativni plan upravljanja invazivnim vrstama flore niti je predviđeno njegovo donošenje, obzirom da ne postoji zakonska obaveza ovog Ministarstva, odnosno nije propisana naša nadležnost.

Ova problematika je obuhvaćena i obrađena kroz izradu, donošenje i usvajanje Kantonalnog plana zaštite okoliša TK 2023/2028. godine.

U Federaciji Bosne i Hercegovine postoji jasan zakonski propis koji se bavi invazivnim stranim vrstama – to je Zakon o zaštiti prirode FBiH (“Službene novine FBiH” broj: 66/13 i broj: 10/25). Ovaj zakon, u kombinaciji s kaznenim odredbama i sistemom dozvola za uzgoj, pruža primarni pravni okvir za kontrolu bioloških invazija. Dopunjen je strateškim dokumentima poput Strategije i akcionog plana za zaštitu biološke raznolikosti BiH 2015-2020 i najnovijim naučnim listama invazivnih vrsta (Crna, Watch i Dopunska lista) koje su rezultat saradnje državnih institucija i akademske zajednice. Prirodno matematički fakultet Univerziteta u Sarajevu je uradio Studiju inventarizacija i geografska interpretacija invazivnih vrsta u FBiH, juna 2019. godine, kao stručnu podlogu za upravljanje invazivnim vrstama. Ove studije nisu samo akademski radovi, već služe kao zakonska i stručna osnova za donošenje podzakonskih akata i operativnih planova na nivou FBiH.

Nadležnost oko donošenja akcionih planova iz pomenute oblasti je propisana članom 77. stav 7. Zakona o zaštiti prirode (“Službene novine FBiH”, broj:66/13 i 10/25) koji glasi:

“Federalni ministar donosi akcione planove upravljanja invazivnim vrstama, na osnovu liste invazivnih vrsta Federacije BiH. Ti planovi treba da sadrže mjere upravljanja invazivnim vrstama koje su široko rasprostranjene

na području Federacije BiH kako bi se njihovi učinci na biodiverzitet, usluge ekosistema i/ili zdravlje ljudi, uzimajući u obzir i mogući štetni uticaj na privredu kao pogoršavajući faktor, sveli na najmanju mjeru”.

Istim članom 77. Zakona o zaštiti prirode, stavom 11. propisano je da:

“Federalni ministar provedbenim propisom utvrđuje pravila za obavezno praćenje, sprečavanje, svođenje na najmanju mjeru i ublažavanje štetnih učinaka namjernog i nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta na bioraznolikost u Federaciji BiH”.

U Kantonalnom planu zaštite okoliša (KPZO) Tuzlanskog kantona za period 2023-2028.godine, mjere za zaštitu od invazivnih vrsta su definisane unutar Akcionog plana, u sekciji za zaštitu prirodne i bioraznolikosti.

Glavne mjere precizirane Kantonalnim planom za zaštitu okoliša, za period 2023.-2028.godina obuhvataju:

- Uspostavljanje baze podataka: Planira se izrada detaljnog inventara i geografsko mapiranje invazivnih vrsta na prostoru čitavog kantona.
- Izrada Akcionog plana upravljanja: predviđeno je kreiranje specifičnog strateškog dokumenta koji će definisati konkretne metode kontrole i uklanjanja invazivnih vrsta. Nosioci ove aktivnosti su Federalno ministarstvo okoliša i turizma u saradnji sa stručnim institucijama.
- Edukacija i trening: Organizovanje radionica i obuka za predstavnike državnog sektora, privrede i širu javnost o problemima koje uzrokuju ove vrste i načinima njihovog suzbijanja.
- Sistematsko uništavanje: Dokumentat posebno naglašava potrebu za redovnim mehaničkim i hemijskim uništavanjem ambrozije (*Ambrosia artemisifolia L.*) prije njenog cvjetanja, s obzirom na njen visok nivo alergenosti i štetan uticaj na zdravlje stanovništva.

Osim ovih direktnih mjera, zaštita se provodi i kroz pojačan inspeksijski nadzor nad vlasnicima i korisnicima zemljišta koji su zakonski obavezni da nadziru i uklanjaju invazivne biljke sa svojih posjeda.

Na nivou FBIH, Vlada FIH usvaja šire akcione planove za specifične vrste koje su prepoznate kao najopasnije. Podsjećanja radi, Vlada FBIH je na sjednici u maju 2025. godine usvojila Akcioni plan za upoznavanje javnosti, uništavanje i suzbijanje širenja ambrozije.

Takođe, mišljenja smo da je neophodno kontinuirano usklađivanje našeg zakonodavstva s EU i Uredbom 1143/2014, posebno u segmentu kontrole puteva unosa i jačanja sistema rane detekcije, kao i formiranja digitalne platforme za ranu dojavu građanima, naučnicima i državnim službenicima FBIH o postojanju invazivnih vrsta na području FBIH kao i bržu razmjenu informacija. Smatramo da su ove platforme od presudnog značaja za ranu detekciju i pravovremenu reakciju.

Samo integrisanim djelovanjem koji uključuje pravo, nauku i terensko djelovanje FBIH pa i Tuzlanskog kantona može se adekvatno odgovoriti na prijetnju koju invazivne vrste predstavljaju za njeno jedinstveno prirodno bogatstvo.

Dostaviti:

- Naslovu,
- Uredu Premijera TK-a, Rudarska 65, Tuzla,
- Evidenciji,
- Arhivi.

